

Burðarvirki: Almennar skýringar

Steypustyrktarstál:

Gæðaflokkur

Kambstál, táknað með K og þvermáli járns í mm (t.d. K10), er stál B500C skv. staðli NS 3576-3 með skriðmörk 500 N/mm². Suðuhæft kambstál er táknað með S að auki á eftir þvermáli stangar (t.d. K10S). Sléttijárn er stál S275, táknað með R og þvermáli í mm. Skeytilendg kambstáls er 50 x þvermáli stangar, nema annað sé tekið fram. Öll vinna og efni skal vera skv. ÍST 10 og Byggingareglugerð. Við þvervegg og i steypuskilum skal bendistál ávallt ganga skeytilendg fyrir horn eða gegnum skil.

Steypustyrktarstál skal aldrei sjóða, hvorki með punktsuðu eða samfellri suðu án heimildar umsjónarmanns verkkaupa. Við alla suðuvinnu skal fylgja fyrirmelum viðurkenndis suðustáðals, t.d. DIN4099.

Allt bendistái skal vera hreint og laust við lausar ryð og völsunarhúðir. Á vinnustað skal það geymt á trélistum og vandlega sundurgreint eftir efnißflokkum.

Bendinet sem eru rafsoðin skulu vera kalddregin og hafa lágmarkstogþol 500 MPa. Þegar bendinet hafa verið afgreidd frá söluaðila er óheimilt að sjóða þau eða hita.

Merkingar:

- Endi á ókrókbeygðu járni.
- Járni neðri brún plötu.
- Járni í effri brún plötu.
- K10 komi með 200 mm miðjumáli yfir það svæði sem granna strikið spannar.
- Á jármateiknini fyrir plötu þýðir þetta að járn (úr innveggjum) komi að þessari línu í effri brún, eða skeytilendg út fyrir hana skv. teikningum.
- 10 mm kambstál með miðjumál 200 mm í báðar áttir.
- Táknar snið A sem er tekið af teikningu B og er í kvarða 1:X
- Táknar snið A sem er tekið af teikningu A og er í kvarða 1:X
- Táknar snið A sem sýnt er á teikningu B.

Beygjur á bendistáli

Kambstál (langjárm) má beygja með hjólskifu sem hefur minnst þvermál 16 x þvermál stangarinnar (horn innan við 90°). Kambstál má ekki beygja við minna hitastig en -10 °C.

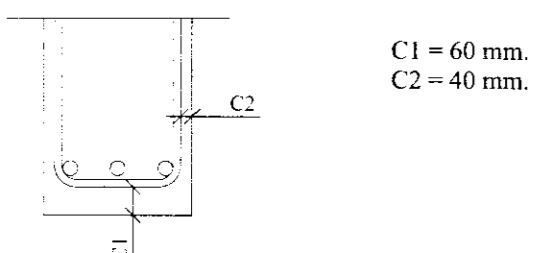
Þvermál stangar	Beygjuþvermál
0 < 20	40
0 ≥ 20	70

Beygjuþvernál má þó aldrei vera minna en það gildi sem framleiðendur stáls mæla með.

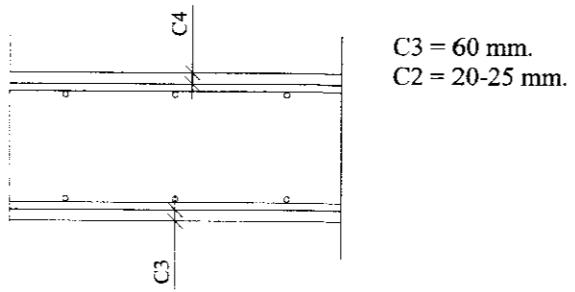
Steypuhula

Steypuhula er skv. eftirfarandi nema annað komi fram á teikningum.

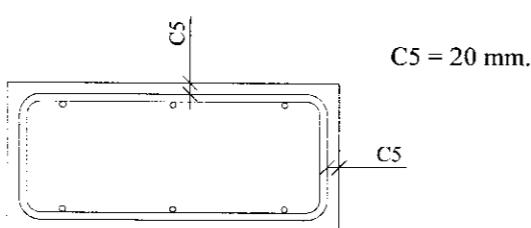
Undirstöður og veggir að jarðfyllingu.

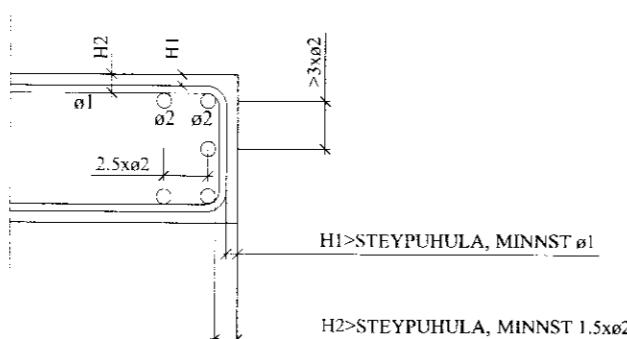
Botnplata á fyllingu.

Innveggir, plötur og bitar.

Innveggir, bitar, súlur - lágmarkshula út frá stærð járna:

Minnstu fjarlægðir milli stanga

Lágmarksfjarlægðir milli einstakra stanga eru stærsta þvermál járna en þó aldrei minna en 20 mm. Ef þvermál stanga er meiri en 32 mm skal bæta við 5 mm við lágmarksfjarlægðina.

Skeytilendg bendistáls

Lágmarksskeytilengd bendistál er 50 x 0, sem sýnt er í eftirfarandi töflu:

Þvermál	Skeytilendg
0 = 8	400
0 = 10	500
0 = 12	600
0 = 16	800
0 = 20	1000
0 = 25	1200

Lágmarksskeytilengd bendistál er 70 x 0 ef skeiting er meiri en 30% í sama sniði.

Skeytilendg rafsoðinna bindineta

Þvermál stangar 5-6 mm

Skeytilendg burðarjárná

Skeytilendg þverjárná

Þrír heilir möskvar, þó minnst 300 mm

Einn heill möskvi, þó minnst 150 mm

Þvermál stangar 7-8 mm

Skeytilendg burðarjárná

Skeytilendg þverjárná

Þrír heilir möskvar, þó minnst 300 mm

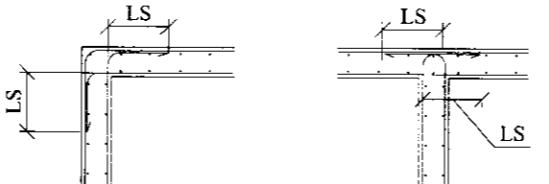
Tveir heilir möskvar, þó minnst 200 mm

Fjarlægðarklossar fyrir bendistál

Í mótm skal bendistáli vera haldið í rétti fjarlægð frá mótm með fjarlægðarklossum. Járni plötu skal vera haldið með þar til gerðum stólum. Minnsta bíllíklossanna og stólanna í báðar áttir skal vera samkvæmt eftirfarandi töflu:

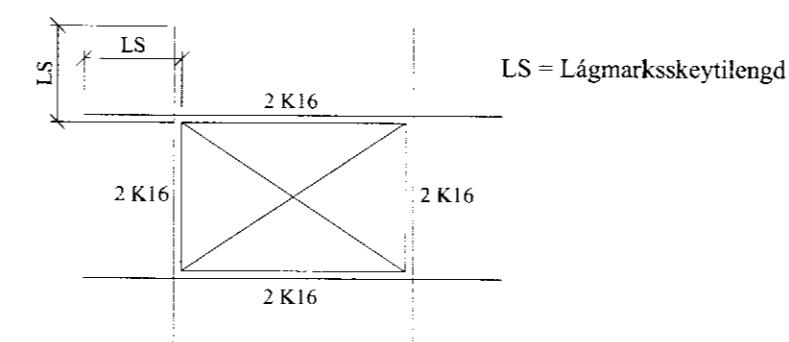
Þvermál	Mesta fjarlægð
θ = 8-12	0.7 m
θ = 16-32	0.7 m

Frágangur járna í beygjum

Viðbótarjárnun við op

Ef járn í krungum op eru ekki sýnd á teikningum gildir eftirfarandi. Ef hlíðar opa eru minni en 200 mm þarf engin viðbótarjárn. En göt sem eru stærri skal járnbinda skv. eftirfarandi mynd.

Nákvæmniskröfur steypumóta

Steypumót skulu gerð skv. íslenskum staðli, ÍST-10. Svignun óða hreyfing móta undan steypupunga sé ekki meiri en 0,2 % af fjarlægð milli fastra punkta. Nákvæmniskröfur við mótauppslátt skulu fylgja eftirfarandi töflu.

Nákvæmniskröfur við mótauppslátt:

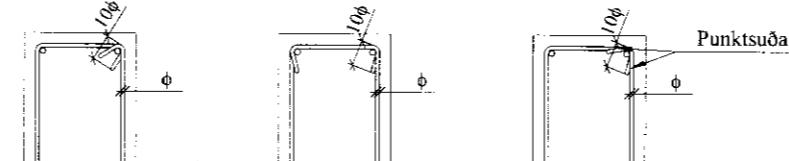
Þversnið, þykkt	+/− 5 %
Staðsetning í plani og hæð	+/− 10 mm
Staðsetning í plani og hæð	+/− 10 mm
Steypur hlutar: stærð	+/− 5 mm
Steypur hlutar: staðsetning	+/− 10 mm

Misgengi veggja á sýnilögum flötum má mest vera 3 mm.

Frávik milli sléttar flatar og 3 metra rétskeið sem lögð er á steypant flötum má mest vera:

Veggir og súlur	5 mm
Golf	10 mm

Frágangur á lykkjum

Timburvirki

Timbur í burðarvirki skal ávallt vera styrkleikaflokkad skv. ÍST/DS 413, K18 eða betra, nema annað sé tekið fram. Allt boltaefni skal vera af gæðunum 8.8 eða betra. Allar sérsíðaðar festingar utanhús skulu vera heitgalvanhúðaðar eða ryðfífiðar. Allur saumur, boltar og festingar skal vera ryðvinnar. Þær sem heitgalvanhúðaðar festingar koma í prýstíuvarði timbру skal nota B-vöru (olíuvörn) nema annað komi fram.

Undir allar rær og bolta skal setja skinnur með kantmál 3 x þvermál bolta eða stærra og þykkt 0,3 x þvermál bolta eða stærra. Á milli timburs og steins skal ávallt setja asfaltappu.

Stálvirki

Allt járn í stálvirki skal vera S235 skv. DS/EN 10025 nema annað komi fram á teikningum. Það skal sandblásið og grunnað með ryðvarnargrunni, nema annað sé tekið fram. Suður skulu hafa minnst a-mál 4 mm, en þó aldrei minna en efniþykkt þeirra hluta sem soðnir eru saman. Öll rafsuðuvinnu skal uppfylla skyrlöri DS 316.

Suðumenn skulu hafa gild réttindi frá Löntækniðstofnun Íslands og hafa hæfnispróf er svara til þeirra suðuðaferða sem áfomað er að nota.

Steinsteypa

Öll Steypa er skv ENV 206

Gerð steypu kemur fram á viðkomandi teikningu á forminu:

Caa/bb - cc - Sd - ee
þar sem:

aa	Sivalingsstyrkur steypu í MPa
bb	Teningsstyrkur steypu í MPa
cc	Hámarks kornastærð
d	Sigmálsflokkur
ee	Umhverfisflokkur tengdur umhverfisaðstæðum

Hver umhverfisflokkur gefur kröfur á lágmarks sementsmagn, loftmagn og hámarks v/s hlutfall fyrir steinsteypu samkvæmt FS ENV 206. Fyrir umhverfisflokk 2b og benta steypu er þannig hámarks v/s hlutfall 0,55, lágmarkssementsmagn 280 kg/m³ og lágmarksloftmagn 5% fyrir steinastærð 16 mm.

Sigmálsflokkar steypu eru eftirfarandi:

Flokkur	Sigmál í mm.
S1	10 til 40
S2	50 til 90
S3	100 til 150
S4	≥ 160

Blöndunarhlutföll/loftblendi:

Magn og gæði fyllfna, sements og lofti ákvæðast af ofangreindum flokkum. Í alla steinsteypa skal setja loftblendi af viðurkenndri gerð.

Sannprófanir á byggingarstað:

Stinnleikaprófun skal mæla fyrir iblöndun þjálfingrafna. Loftpróf skal gert við niðurlögn í móti (eftir dælingu) Brotstyrkur mældur til samræmis við ENV 206

Niðurlögn, aðhlúun:

Alls steinsteypu ber að titra og skal vanda hana þannig að steypulöginn myndi eina einsleitna og sampjappaða heild. Fallhæð hennar skal ekki vera meiri en 3 m. Yfirborð steypu skal verja ofþornun, ofskælingu og rigningu með yfirbreiðslu og/eða einangrun. Mót skal að jafnaði ekki rifa af vegnum fyrir en eftir 3 daga, þó þann